

Subsidieaanvraag 'proeftuin aardgasvrij Quirijnstok'

Collegebesluit van 25 juni 2018, nr. 23

Aanleiding

In het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma¹ is afgesproken, dat voor het eind van de kabinetsperiode 30.000 tot 50.000 bestaande woningen per jaar aardgasvrij (of klaar voor het afkoppelen van het aardgas) moeten worden gemaakt. Het rijk stelt 90 miljoen euro beschikbaar voor gemeenten die in 2018 al kunnen starten met een proeftuin voor het aardgasvrij maken van bestaande wijken en het ontwikkelen van een (landelijk) kennis- en leerprogramma. Het streven is om in 2018 in circa 20 wijken met zo'n 500 woningen per wijk te kunnen starten. De indiening van een aanvraag moet voor 1 juli 2018 plaatsvinden.

In het besluit van 22 mei 2018 nr. 5 heeft het college besloten om de wijk Quirijnstok voor te dragen voor de pilot 'Aardgasloze wijken' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK). De subsidiecriteria vereisen een door B&W goedgekeurd uitvoeringsplan.

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Met Quirijnstok als proeftuin in het kader van de pilot 'Aardgasvrije wijken' doet Tilburg ervaring op in het daadwerkelijk realiseren van een aardgasvrije wijk. Deze ervaring is van grote waarde bij het in de komende jaren realiseren van meerdere aardgasvrije wijken. Uiteindelijk levert dit een belangrijke bijdrage aan de doelstelling om in 2045 als stad klimaatneutraal te zijn.

Besluit

Het college besluit het uitvoeringsprogramma 'proeftuin aardgasvrij Quirijnstok' ten behoeve van de subsidieregeling 'Proeftuin aardgasloze wijken' van het ministerie van BZK, vast te stellen.

Argumenten

1.1 Op 28 mei 2018 heeft het college besloten om de wijk Quirijnstok voor te dragen voor pilot 'Proeftuin aardgasloze wijken' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

In het kader van het project SMILE² zijn vijf wijken aangewezen waarvoor allereerst een wijk-energieplan zal worden opgesteld. Een van deze vijf wijken is Quirijnstok. Tevens is in deze nota besloten om Quirijnstok voor te dragen als pilot 'Proeftuin aardgasloze wijken' van het Ministerie van BZK en voor deze wijk een subsidieaanvraag en uitvoeringsplan op te stellen. De redenen waarom deze wijk wordt voorgedragen staan in de nota van 28 mei.

1.2 Eén van subsidievereisten is een goedgekeurd uitvoeringsplan door B&W.

In de subsidiecriteria is opgenomen dat het uitvoeringsplan dat bij de subsidieaanvraag wordt ingediend is goedgekeurd door het college van B&W voor 1 juli 2018. Het uitvoeringsplan is als bijlage bij deze mail bijgevoegd.

De aanpak is te omschrijven als 'hink, stap, sprong'. We gaan op zoek naar urgentie: zonder urgentie en handelingsperspectief komen bewoners niet in beweging. Op het thema aardgasvrij is nog geen sprake van een urgentiegevoel. Daarom verbinden we aardgasvrij aan 'gebouwgebonden' problemen in de wijk, zoals

---

¹ Op basis van het regeerakkoord heeft het Rijk samen met de Unie van Waterschappen, IPO en VNG een interbestuurlijk programma en gezamenlijke agenda opgesteld. Hun belangrijkste doel is een optimale samenwerking tussen de overheden zodat er rond belangrijke maatschappelijke opgaven een meer gezamenlijke aanpak tot stand komt.

² Met SMILE (Sociaal Maatschappelijke Innovatie Labs Energieneutrale woningvoorraad Hart van Brabant) wordt voor tien wijken in Hart van Brabant een wijk-energietransitieplan gemaakt over hoe de energietransitie lokaal vorm kan worden gegeven.

achterstallig onderhoud en asbestproblematiek. Dit doen we eerst in concrete gebouwen om vervolgens breed in de wijk aan de slag te gaan.

1.3 Bij een mogelijke niet toekenning van de subsidie voor Quirijnstok als proeftuin is deze subsidie aanvraag een pré voor een indiening in mogelijke vervolgtranches in de komende jaren.

In de brief met de subsidiecriteria is aangegeven dat de proeftuinen de start vormen van een breder meerjarenprogramma. De vormgeving van dit meerjarige interbestuurlijke uitvoeringsprogramma is onderdeel van de besprekingen aan de tafel gebouwde omgeving voor het te sluiten klimaatakkoord.

De nu aangeboden regeling wordt gefinancierd vanuit de zogenoemde klimaatenvelop voor 2018. Over de inzet van de klimaatenvelop in 2019 en verder wordt beslist bij het opstellen van het Klimaatakkoord (naar verwachting in de zomer van 2018). Zodra hierover meer bekend is zal dit worden gecommuniceerd. De verwachting is dat er meerdere tranches volgen.

1.4. Door middel van indiening laat Tilburg zien bij de koplopers van Nederland te horen.

Door het indienen van deze aanvraag laat Tilburg zien dat zij een ambitieuze gemeente is, die bij de koplopers van Nederland behoort. Het zichtbaar maken van de Tilburgse ambities helpt bij het verwerven van subsidies en deelnemen aan vernieuwende projecten.

Risico's

Bij niet toekenning van de proeftuinstatus wordt de daadwerkelijke uitvoering van de transitie naar een aardgasvrij Quirijnstok vertraagd. Ook de kennis die kan worden opgedaan bij het daadwerkelijk realiseren van een aardgasvrije wijk loopt vertraging op.

Kosten en dekking

Een proeftuin ontvangt een maximale bijdrage van €4,25 miljoen. Dit geld is bestemd voor het sluiten van de businesscase en het onrendabele deel van de investeringen in gebouwen en energie-infrastructuur die nodig zijn om een bestaande wijk aardgasvrij te maken. Per gebouw geldt daarbij het indicatieve referentiebedrag voor de rijksbijdrage van € 8.500,- per woning.

Door deze subsidie daadwerkelijk in te zetten voor het dekken van maatregelen wordt een eerste blokkade bij bewoners weggenomen. Daarnaast wordt een bedrag gevraagd voor de advisering van bewoners. Dit bedrag is bedoeld om een opstap naar het te ontwikkelen wijkinvesteringsfonds te versnellen.

In het uitvoeringsplan is opgenomen om circa 4 mln. van dit budget in te zetten als subsidie voor maatregelen. De middelen aan de deelnemende gemeenten worden verstrekt door middel van een decentralisatie-uitkering aan het gemeentefonds (uiterlijk decembercirculaire 2018).

De opschaling willen we realiseren door de ontwikkeling van een wijkinvesteringsfonds. Middels dit fonds worden financieringsarrangementen ontwikkeld voor investeringen in woningen en buurten. Dit fonds wordt ontwikkeld met een Interregsubsidie RHEDCOOP. Mogelijk funding voor het fonds kan komen uit het klimaatfonds. Hiervoor zal t.z.t. een besluit worden genomen.

De aan de uitvoering van de proeftuin verbonden proceskosten vallen binnen het SMILE-project. Hiervoor is geen extra financiering nodig. Er is geen aanvullende financiering en/of extra ureninzet vanuit de gemeente nodig.

Vervolg

Het uitvoeringsplan wordt in een mooie rapportage opgemaakt en voor 1 juli bij het ministerie van BZK worden ingediend.

Uiterlijk 1 oktober 2018 wordt de selectie van de gekozen proeftuinen door het ministerie van BZK bekend gemaakt. Na selectie en toekenning zullen de middelen aan de deelnemende gemeenten worden verstrekt door middel van een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds (uiterlijk december-circulaire 2018). Wederzijdse afspraken tussen het Rijk en de betreffende gemeente, bijvoorbeeld de gemeentelijke inspanningen voor monitoring en het landelijke leerprogramma, zullen in een convenant worden vastgelegd.

Binnen het SMILE project is inmiddels gestart met de ontwikkeling van een wijkenergieplan voor de wijk Quirijnstok. Na de toekenning door BZK van de proeftuinstatus zullen de twee sporen (wijkenergieplan en proeftuin) geïntegreerd worden uitgevoerd. Dit betekent dat het wijkenergieplan gezien moet worden als de basis voor de energietransitie in de wijk Quirijnstok. De uitvoering van de proeftuin draagt vervolgens bij aan de daadwerkelijke realisatie.

Evaluatie

Gelijktijdig met de evaluaties van SMILE en het energiereductie programma koopwoningen 'Aan de slag met je huis' zal ook deze subsidie worden geëvalueerd.

Bijlagen

Bijgevoegd is het uitvoeringsprogramma voor de pilot 'Proeftuin aardgasvrij Quirijnstok'.

Portefeuillehouder: Wethouder Dusschooten

Behandelend ambtenaar: Ruimte, [REDACTED], telefoonnummer [REDACTED]